

Til kontaktlærere.

Sommerferien er en tid hvor mange reiser til utlandet. For noen unge innebærer dette en fare for å bli etterlatt i utlandet mot sin vilje, utsatt for trusler, frihetsberøvelse, tvangsekteskap eller andre former for vold.

I møte med ungdom er det viktig å være oppmerksom på å avdekke bekymring tilknyttet til utreise. Dersom man avdekker bekymringsfulle forhold, må tiltak settes inn så fort som mulig.

I det forebyggende arbeidet har jeg et ønske om at dere tar opp temaet reiseråd i en time. Dere kan velge om dere vil ta det med hele klassen, eller med enkelt elever. Er dere usikre, så kom gjerne å drøft med meg hva som kan passe til din klasse.

Dersom en person befinner seg i utlandet og ber om hjelp, er det begrenset hva norske myndigheter kan gjøre, selv om personen er norsk statsborger. Man bør være spesielt oppmerksom ovenfor ungdommer som kun har oppholdstillatelse i Norge, og ikke har norsk statsborgerskap. Det viktigste rådet ved alvorlig bekymring for all ungdom er derfor: Ikke reis!

Meldeplikt, avvergingsplikten og oppmerksomhetsplikt

Alle som arbeider i offentlige instanser og tjenester, herunder skoleansatte har lovpålagt plikt til å melde fra til barneverntjenesten ved alvorlig bekymring for et barn, jf. Lov om barneverntjenester § 6-4.

Meldeplikten følger også av flere andre særlover, blant annet opplæringsloven §15-3, friskoleloven §7-4 og helsepersonelloven §33.

Meldeplikten gjelder blant annet når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet i hjemmet eller *utsatt for andre former for alvorlig omsorgssvikt*. Dersom man er usikker på om det bør meldes en bekymring, kan man diskutere saken anonymt med barneverntjenesten. *Meldeplikten går foran lovbestemt taushetsplikt!*

Negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse kan true menneskers liv eller helse. Dette innebærer at også avvergeplikten etter straffeloven § 196 kan være utløst. Det å melde bekymring til barneverntjenesten og å varsle politiet vil kunne avverg at barn og unge utsettes for alvorlige straffbare handlinger.

Etter opplæringsloven §15-3 første ledd, friskoleloven §7-4 første ledd og helsepersonelloven §30 første ledd skal ansatte i skolen og helsepersonell i sitt arbeid være oppmerksomme på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenesten, altså en oppmerksomhetsplikt.

Oppmerksomhetsplikten i seg selv utløser verken en rett eller en plikt til barneverntjenesten, men ved at de ansatte er oppmerksomme vil de kunne oppdage forhold som kan utløse meldeplikten eller avvergeplikten!

Reiseråd:

Dersom eleven er bekymret og henvender seg til deg – ta imot den tillitten du blir vist. Hold kontakt med eleven og avtal et nytt møte med ungdommen så snart som mulig!
Selv innhenter du hjelp fra fagpersoner internt på skolen eller fagpersoner utenfor skolen.
Diskuter saken gjerne anonymt for å avklare om dette utlyser meldeplikt eller avvergeplikten.

Dersom eleven frykter at han/henne skal bli tvunget til å gifte seg, utsatt for vold, kjønnslemlestelse eller etterlatt i utlandet mot sin vilje, er det klare rådet til ungdommen:
Ikke reis!

Det er svært vanskelig for norske myndigheter å hjelpe elever i utlandet.

Dersom eleven er under 18 år, er det foreldrene som har ansvaret for ungdommen, også i utlandet.

Barneloven ble endret 1.juli 2018 og det er nå slik at barn og unge over 12 år kan ikke mot sin vilje sendes alene til utlandet, eller mot sin vilje sendes til utlandet sammen med noen som ikke har foreldreansvaret.

Selv om vi fraråder ungdom å reise så er det likevel elever som drar.

Råd da eleven til å legge en kopi av passet, reisedokumenter og adresseopplysninger hos skolen, barnevernet eller politiet. Eleven bør også ha en elektronisk kopi på sin mail.

Be eleven registrere seg på www.reiseregistrering.no

Be eleven lære seg telefonnummeret ambassaden som ligger i det landet ungdommen skal til. Det er viktig å lære det utenat fordi mobilnettene ofte er upålitelig i enkelte land.
(Kontantkort virker ikke i utlandet).

Få eleven til å avtale jevnlig kontakt med en tillitsperson i Norge. Kontakten kan være via SMS eller internett, mail.

Oppfordr eleven til å ta med egne penger og en kopi av passet – be eleven gjemme dette godt!

Du kan selv kontakte minoritetsrådgiver Linn Eskedal, ved Færder videregående skole hvis du er usikker på om du trenger å bekymre deg. Minoritetsrådgivere har taushetsplikt og kan sammen med deg se om det er grunn til bekymring.

Se også siste side vedr viktige telefonnummer, denne siden kan også gis ut til ungdommer som trenger det.

Linn Eskedal

Minoritetsrådgiver
Mobil: +47 40217266

linne@vfk.no
lesk@imdi.no

Viktige telefonnummer:

Politi: 02800 - Nød: 112

Barnevern, lokalt i hver kommune (under 18 år): <https://barnevernvakten.no/>

Barnevernvakt Vestfold (etter kl 15:00 og i helg): 33 31 02 03

Krisesenteret i Vestfold (over 18 år): 33 35 91 91

Kompetanseteamet: 478 09 050

Røde kors telefonen: 815 55 201

Alarmtelefonen for barn og unge: 116 117

Integreringsrådgiverne er for tiden utstasjonert på følgende ambassader:

Islamabad, Pakistan (dekker også Afghanistan)

Tlf resepsjon: +92-51-2077700 E-post: emb.islamabad@mfa.no

Amman, Jordan (dekker også Irak)

Tlf resepsjon: +962-6-5931646 E-post: emb.amman@mfa.no

Nairobi, Kenya (dekker også Somalia)

Tlf resepsjon: +254 20 425 1000 E-post: emb.nairobi@mfa.no

Ankara, Tyrkia (Også Iran)

Tlf resepsjon: +90 312 408 48 00 E-post: emb.ankara@mfa.no

UDs operative senter (døgnåpent): +47 23 95 00 00 E-post: UDops@mfa.no